

Слід відмітити, що в ході занять організовується практичний показ алгоритму дій завідувача та методиста ДНЗ/РМК, інспектора; ознайомлення із документацією, моделювання плану завідуючої, методиста, інспектора; моделювання структури методичної роботи; опрацювання нормативної бази.

При цьому використовуються різні форми навчання, зокрема ділові ігри. В організації аудиторної роботи практикується використання кооперативного (робота в групах) методу навчання: опрацювання нормативних документів, моделювання планів, проведення тренінгів, диспутів.

Значна увага під час вивчення даних курсів надається педагогічній практиці, в умовах якої відбувається реалізація знань, умінь та навичок студентів, їх активне вправління в управлінській діяльності.

Таким чином, від доцільно дібраного і чітко окресленого змісту навчальної діяльності та ефективних методів і прийомів навчання залежить ефективність здійснення процесу формування фахової компетентності у студентів в процесі навчання, яка є професійною підготовленістю до управлінської діяльності.

Література

1. Добош, О. М. Зміст професійної підготовки магістрів спеціальності "Дошкільна освіта" до управлінської діяльності / О. М. Добош, В. І. Кобаль // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія" : збірник наукових праць / гол.ред. Г.В. Товканець. - Мукачево : МДУ, 2017. - Випуск 2(6). - С.128-131

2. Добош О.М. Фахові компетентності організатора дошкільної освіти в процесі магістерської підготовки // Дослідження різних напрямків розвитку психології та педагогіки: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (16-17 червня 2017 р., м. Одеса). – Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2017. – С.97-102

3. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю : монографія / Н. І. Мачинська ; за ред. докт. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. - Львів : ЛьвДУВС, 2013. – 416 с.

УДК 371.134.007

ДОБОШ О. М., МАЛИШ А.Ф.
Мукачівський державний університет

ОСОБИСТІТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку держави особливе місце в житті людей займає уміння управляти. Тому особливо гостро постало питання про рівень професіоналізму керівників закладів освіти, їхні особистісні та професійні якості, культуру мислення, моральні цінності, вміння вести за собою людей.

Посада формально дає керівникові необхідні передумови бути лідером колективу, але автоматично таким його не робить. Успіх функціонування сучасного закладу освіти значною мірою залежить від компетентності, особистісних та ділових якостей його керівника. Особистість директора, його професійні й моральні якості виступають основою для зміцнення педагогічного колективу, успішного вирішення ускладнених за сучасних соціальних умов освітніх завдань. Управлінська діяльність керівників закладів освіти висуває певні вимоги до особистості керівника, його професійно важливих якостей,

знань, вмінь тощо. Тому для реалізації поставленої проблеми на теоретико-методологічній основі потрібно схарактеризувати основні особистісно-ділові та професійні якості справжнього керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Важливе місце у дослідженнях вітчизняних учених посідають проблеми розроблення наукових основ управлінської діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу та підвищення його управлінської кваліфікації (Є. Березняк, В. Бегей, Л. Калініна, Н. Островерхова, В. Пуцов, Є. Тонконога та ін.). Слід відзначити важливість ступінь розробки даної проблеми в наукових розвідках російських (Ю. Конаржевський, В. Лукашевич, В. І. Подобєд, В. Симонов, Р. Шакуров, Т. Шамова та ін.) та зарубіжних (М. Альберт, Р. Блейк, П. Друкер, М. Мескон, Дж. С. Мутон, М. Пул, М. Уорнер, Ф. Хедоурі) вчених. Загальні аспекти проблеми ролі особистості в процесі управління досліджувалися такими вченими, як: О. Морозов, Г. Щокін, В. Шепель, та ін. Чимало досліджень присвячено вивченню управлінських якостей (Л. Карамушка, Р. Кричевський, В. Лебедев, Л. Уманський та ін.).

Аналіз літератури дозволив дійти висновку, що немає одностайної думки щодо професійно важливих якостей керівників освіти.

Професійно важливі якості, наголошує В. Корнєщук, можуть бути суто особистісними, притаманними працівнику з його індивідуальністю, і суто професійними, необхідними для виконання окремого виду діяльності [4, с. 194–195].

Під професійними якостями керівника ми розуміємо внутрішнє поєднання багатьох характеристик (компетентність, висока відповідальність, особиста гідність, сміливість, працездатність, комунікабельність, увага до підлеглих, професійне самовдосконалення, оптимізм), що мають вирішальний вплив на управлінську діяльність.

Л. Уманський виокремлює такі основні якості керівника освіти:

практичність розуму, яка полягає у здатності використовувати теоретичні знання, враховуючи особливості ситуації;

товариськість, яка виявляється в умінні контактувати з людьми;

активність, яка проявляється в умінні діяти наполегливо, активно, самостійно;

ініціативність – уміння активно проявляти творчість, висувувати ідеї тощо;

наполегливість – уміння доводити започатковану справу до кінця;

самовладання – здатність до самоконтролю почуттів тощо;

працездатність – здатність тривалий час напружено працювати;

спостережливість – уміння спостерігати за процесом, запам'ятовувати головне;

організованість – уміння організувати свій робочий час, здатність підкорятися визначеним режимам, бути послідовним;

самостійність – здатність висловлювати та відстоювати власну думку, працювати в автономному режимі тощо [9].

Узагальнюючи погляди науковців на проблему управлінської діяльності, ми виявили такі вимоги до особистості керівника закладу освіти: почуття обов'язку та відданості своїй професії; здатність до міжособистісної комунікації, культура усного та письмового мовлення, уміння переконувати; чесність і надійність у відношенні з підлеглими та керівництвом, інтелект, креативність, здатність сприймати і засвоювати нововведення; уміння критично оцінювати власну діяльність; здібність постійно навчатися, безперервно підвищувати свою кваліфікацію; прагнення бути лідером; впевненість у собі, спокій та витриманість; емоційна врівноваженість; здібність керувати своїми емоціями та емоціями оточуючих; високий самоконтроль.

Таким чином, вимоги до особистості керівника є традиційно високими, незалежно від того, якою кількістю підпорядкованих він управляє.

Література

1. Корнєшук В. В. Теорія і практика формування професійної надійності майбутніх спеціалістів соціономічної сфери діяльності: дис. на здобуття наук. ступ. докт. наук: 13.00.04 / В. В. Корнєшук. – Одеса, 2010. – 434 с.
2. Уманский Л. И. Организатор и организаторская деятельность / Л. И. Уманский. – Л. : Лениздат, 1989. – 128 с.

УДК 159.99.373

ДОБОШ О. М., ФОРКАВЕЦЬ В.В.
Мукачівський державний університет

ЯВИЩЕ БУЛІНГУ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Сьогодні в освітньому просторі гостро постає питання насильства у навчальних закладах. Дитяча несоціалізована агресія є серйозною соціальною психолого-педагогічною проблемою.

В процесі реформування системи освіти, проблеми цькування і насильства в освітньому середовищі дуже часто стають перепоною для досягнення мети всебічного розвитку дитини. Допомога дорослих дуже потрібна дітям та молоді в будь-якому віці, особливо якщо дії кривдників можуть завдати серйозної шкоди фізичному та психічному здоров'ю.

Буллінг є явищем інтернаціональним і досліджується вченими багатьох країн: Америки, Великої Британії, Канади, Норвегії, Фінляндії та інших. Як зазначає відомий російський науковець І. Кон, за останні 20 років «буллінг» став міжнародним соціально-психологічним і педагогічним терміном, який означає складну сукупність соціальних, психологічних і педагогічних проблем [2, с.15]. Дослідження українських науковців в основному спираються на зарубіжний досвід. Зокрема, проблему насильства в освітньому середовищі на сучасному етапі розробляють такі українські вчені як С. Бурова, М. Дмитренко, О. Лавриненко, Л. Лушпай В. Панок, В. Синьов та ін.

Вирішальна роль у протидії насильству і булінгу належить педагогам.

Буллінг (від англ. to bull – переслідувати) – свідомо агресивна поведінка однієї дитини або групи дітей стосовно іншої з метою заподіяти їй моральну або фізичну шкоду, принизити її і в такий спосіб утвердити свою владу.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>